Frodi Scéal

Szólíts Alexnek!

Szólíts Alexnek

Frodi Scéal

2019

Underground Kiadó Kft.

www.undergroundkiado.hu

Minden jog fenntartva!

„– El- és odaképzelt koholmány, a valósággal párhuzamos, semmiképp sem azon alapuló, valaki elméjében világra jött és ott azóta is ámokot futó agyrém. Ennek excesszusa, deformációja, esetleg hímzése, hámozása”

Pierre Namara

Prológus

A szomszéd ledózerolt területen folyó filmforgatás most már csak néha megy az agyamra. Mivel baromi hangosak és porosak, az első pár napban elég nehezen viseltem a jelenlétüket, de a szükséges rosszat is meg lehet szokni. Igaz, hogy a rendező őrült óbégatása és a munkagépek nyikorgása egészen ellehetetleníti a pihenést. Előbbi legalább szórakoztató: ne menj oda te szerencsétlen; feljebb azokkal a motorokkal azokon a homokdűnéken; egy idióta vagy, Morgan, elmehetsz a ’csába’; tedd már széjjelebb a lábad anyukám, hát kell ide valami izgalmas is! Ilyen és ehhez hasonló irodalminak nem nevezhető nyelvezeten kommunikálnak egymással a kedves filmes kollégák. Érdekes módon, nem az itteni ronda nyelven, hanem a mindenki számára érthető nemzetközit használva.

A film is baromi izgalmasnak ígérkezik: egy modern western. Evégett idehordtak a lebombázott betonhalomra több száz konténernyi – na jó, lehet túlzok – homokot. Szereztek zsé kategóriás, színésznek csak jóindulattal nevezhető fiatalokat, akiknek halvány gőzük sincs az igazi Ennio Morricone westernről, de legalább izmosak, szőrtelenek és nem kérdeznek sokat. Lovak helyett hiperszínes bóvli motorokon nyomják, és még a díszletként szolgáló műcsöcs-királynők sem hasonlítanak a régi jó kócos-lövöldözős, rosszlányos-szexi káógörlökre Clint Eastwood mellől. Kalapjuk sincs. Fájdalom.

És persze a homok az egyik kedvencem. Mivel egy felettébb undok és borzadály ország undokabb és borzalmasabb fővárosában – nevezzük Efnek, mert amúgy sem tudom kimondani a nevét, nemhogy leírni – jelenleg egy csepp eső sem esett hetek óta, és nem is fog egy darabig, ha lehet hinni az időjárás-jelentésnek, a homok mindenhol ott van. Bejön a csukott ablakon, a csukott szádon, szemeden, és már meg sem lepődsz, mikor azon agyalsz, hogy a homokba élve eltemetett szerzetesek is biztos ezt érezték. Hozzájuk hasonlóan majd te is csodálatosan konzerválódni fogsz a mesterséges sivatagban. Megtaláltad az örök fiatalság kulcsát. Egyszer visszajövök és majd jól meggazdagszom ebből.

A másik kedvenceim a hatalmas, rozsdás, szakadt daruk és markolók, amikor valamit mókolnak a homokban. A nyikorgásuktól összecsirkodul az összes fogam, még a szorosan egymás mellett sorakozók is. Szőr nő ki a derekamon és ágaskodik, majd mindez végigszalad párszor a gerincemen, létrehozva azt a fajta csiklandós-hidegrázós érzést, ami a bőröd alatt van és nem tudsz ellene semmit sem tenni.

Mivel a cellám ablaka közvetlenül a központi udvarra néz a fal mellett a sarokban, így nem nehéz rálátni-hallani minderre. Ez az udvar egyébként nem egy nagy vasziszdasz, viszont az épület annál inkább. Régen könyvtár volt, gótikus kiszerelésben. Hosszú, magas, boltíves ablakok, nehéz tölgyajtók, fényesre slappogott hajópadló. Az U alakú épület két szárát egy kőfal köti össze, ezzel kialakítván a zárt belső udvart. Az udvar körül az emeleti helyiségek alatt árkádosan fut körbe egy félig nyitott folyosó, középen egy rozsdás keretbe illesztett üvegkalitka szerénylik, úgy, mint az őrszoba. Ezt utólag sikerült beleszülni az amúgy kellemes miliőbe: a füves-poros-földes udvar legeslegközepét feltúrták két méterszer két méteres négyzetben, kiöntötték fél méter mély betonnal, majd pedig erre legózták rá a kis üvegbokszot. Csavarral tették nyomatékossá, hogy annak a kalitkának márpedig ott a helye.

Mindezen barbárságok a továbbiakkal együtt lettek kivitelezve: amikor rács került a boltíves ablakokra, a tölgyfaajtókat lecserélték vasra, és otromba szürke szőnyegeket hajigáltak a szépséges hajópadlóra. Ezekkel együtt alakult börtönné a könyvtár.

Na nem, mintha veszélyes bűnözőket spájzolnának itt. Pitiáner rablók, béna csalók, szélhámosok várják itt az előzetes letartóztatás végét. Legtöbbjüket névről ismerik az őrök, volt, akinek isten-hozott-újra-köztünk-partit szerveztek. Sokáig nem is maradnak itt a lakók, a legveszélyesebbeket átszállítják két utcával arrébb, ahol igazi börtönkörülmények vannak, a többit általában óvadék vagy mentális kondíció miatt szabadon engedik.

Itt van például a cellatársam. Pratt. Hiperbéna a pasas. És folyton pofázik. Sír az időjárás miatt, a kaja miatt – szerinte nincs elég hús, hogy nem tud aludni, hogy tróger a filmrendező a szomszédban és hogy mikor mondhatja ő is egy bukszának, hogy tegye széjjelebb a lábát. Őrület, mennyi problémája van. És ezekhez hozzájön, hogy na miért is került ő ide. A kórházból hozták át, mikor kiderült, hogy nem fog elhalálozni krónikus hülyeségben. Egy betörés *ment félre*, vagyis: bement a csukott ablakon egy házba, amikor is meglátta, hogy a család bizony otthon van és kollektíven épp valamelyik szappanopera tízezer-huszonhetedik részét nézik. Itt pedig összeesett, mert összevagdosta magát az ablakkal úgy, hogy a ház ura maga is megsajnálta és inkább mentőt hívott, mielőtt a szerencsétlen elvérzik a nappalijában. Mivel a család a betörés miatt nem akarja becsukatni a szánnivaló bűnözőt, hanem csak az üveg javítását akarják vele kifizettetni, a rendőrök jónak látták előzetesben tartani, míg a családhoz megérkezik a pénz és az üveges. A pénzbírságot is csak azért, mert amúgy nyitva volt az ablak melletti hátsó ajtó.

Tehát ő Pratt. Egyébként az a fajta kinézetű pasi, aki miatt a decens, okos, jóravaló hölgyek is összepisilik magukat. Magas, izmos, kellően bunkó, és kellően nyavalygós. Sötét haja hullámokba rendeződik, néha belelóg sötétkék szemébe. Görög orr, lusta szemhéjak, hosszú ujjak, feszes, telt, cakkos ajkak. A csajok harapnák. Az ilyentől a férfitársak ódzkodnak. Az ilyennel nem sok a közös téma, pár perc után kimerül a hány-csajt-húztam-meg kör, hogy ő aztán bizony alfahím, de sokan nem értik meg, irigyek, satöbbi – a nyavalygás végeláthatatlan. Egyik sem egész estés topik. Neki lehet, hogy az, de a rendes férfiembernek nem.

– Öcsém, ezek a daruk – fanyalog Pratt unottan – Kiráz a hideg a hangjuktól.

Állandóan öcsémnek szólít. Eljön a perc amikor közlöm vele, hogy nem vagyok az öccse, de még semmilyen rokona sem, remélhetőleg. De egyelőre csak sóhajtok. Naponta háromszor mondja, hogy öcsémezekadaruk. Vállat vonok, hunyorogva bámulok ki az ablakon. Odakint ezer fok, szél, homok. A daru tetején egy félmeztelen pasek irányítgat botkormánnyal. Azt, hogy mit, már nem látom a faltól, de igazából nem is érdekel.

Százszor elképzeltem, ahogyan az egyik markolós végű daru az udvar fölé fordul, megragadja a kis üvegkalitkát és kiemeli innen a falon túl. Kíváncsi lennék, mit szólnának a magas rangú tisztek a másodikon. Vagy az őrök. Igaz, semmi szükség nem lenne rá, mert egy kis nekifutással, izommunkával játszi könnyedséggel át lehet ugrani a hátsó falat. Na jó, lehet, hogy kell hozzá egy kis sportos előképzettség. És a legtöbb itt megforduló jómadárnak nemigen van, ezért is lettek elkapva, mert a pocakos csendőrök lefutották őket százon.

– Öcsém, alig várom, hogy kijussak innen – mondja Pratt, immáron ezredjére, mióta egy cellába kerültünk – Első dolgom lesz venni egy rekesz sört meg egy lotyót.

– Miután kifizetted az üvegest – vetem oda, ezredjére.

– Úgy-úgy! – helyesel Pratt, és hanyatt vágódik a priccsén – Öcsém, te hova mész majd? Haza anyucihoz?

Ezen is túl vagyunk már egy ideje. Néhányszor. Eleinte megpróbáltam nem válaszolni, majd mikor láttam, hogy nem hagy békén, mondtam neki, hogy nem, nem anyucihoz megyek, hanem el

ebből a förtelem országból. Oda, ahol van tenger, hegyek, de épp kiadatás nincs. De hiába, mert Pratt minden áldott nap megkérdezi, hogy anyucihoz megyek-e haza.

– Ja – hagyom rá, de tudom, hogy ezzel nem kussol el.

– Az menő, öcsém! – sóhajt – Nekem is el kéne mennem az anyámhoz. De akkora pofont kapnék, hogy a fal adná a másikat. Tudod, nem bírja, ha kiderül, hogy betörtem valahova. Főleg, hogy az istenverte ajtó is nyitva volt! Hát nem ezt tanította nekem. Meg kellett volna néznem először az ajtót, mielőtt összevagdosom magam, és akkor…

És ez még így megy egy fél óráig. Unottan, megállás nélkül szövegel, néha dohányzást imitál: ajkaihoz emeli mutató- és középső ujja közt lévő láthatatlan cigarettáját, nagyot szippant az áporodott-homokos levegőből, majd köhögve kiköpdösi. Akkor hagyja abba, amikor jön az őr, és kiterel minket a szokásos kis délutáni levegőzésre. Levegőzésnek csúfoljuk a poros udvaron lebzselést.

Még másik három cellából hajtanak ki embereket, ők ilyenkor menetrendszerűen leülnek egy asztalhoz, és kártyázni kezdenek az őrökkel. Kockás ing, tányérsapka. Banánra, narancsra, cigire játszanak, kinek mi a kincs. Persze a végén mindenki visszakap mindent, sosem lesz itt igazi vesztes, mert már amúgy is mindenki az valamilyen szinten. Eleve nem akartak ide kerülni, leszámítva Csöves Lütyőt, akinek végre fedél van a feje fölött és rendesen kap enni. Lassan tiszteletbeli őr lesz, mert nagyjából úgy váltja saját magát mintha őrségben dolgozna itt három műszakban.

És persze itt vagyok én. Pontosan ott, ahol lenni akartam. Lehet, hogy ez így ebben a formában és ebben a pillanatban nem annyira igaz, de végül bizony ez a legjobb, ami történhetett. Így életbe léphet a cé terv. Igen, a többi sajnos rosszul funkcionált. Az á eleve halva született, lévén, hogy ez az ország Ef, a bé pedig hajszál híján sikeres volt. Tehát marad a cé. Bár nem számítottam, hogy majd’ két hónap, mire nyélbe lehet ütni a cét, de végül is, nem éheztem, nem fáztam, és Pratt miatt is csak minimális számú agysejtem pusztult el.

A száraz, forró levegő gyorsan fullasztóvá válik az udvaron. A rabtársaim mind az árnyékban hűsölnek az árkádok alatt, de én inkább az egy szem fa alá állok. Onnan látom, hogy a horizont egyik csücskét fekete felhő borítja el. Nocsak, zivatar? Tehát itt még az időjárásjelentésnek sem lehet hinni. Ef, én így sem szeretlek! Nagy bánatomra Pratt utánam kullog. Valamit most is mesél, de nem igazán figyelek.

Egy harang nem messze három órát üt, és a szomszéd telek fölött morgolódó darukarokra nézek. A producer ordít, hogy mindenki mehet a ’csába’, megint, mert kiöntötték a kávéját, ami amúgy is undorító, de anélkül a napja meg még undorítóbb. Markoló végű daru lendül az udvar fölé, felszántja a homokfelhőt, majd körbeér és megáll. Aztán megint, mint egy bolond óra. Az udvari népek tudomást sem vesznek róla, a történéseknek háttal, kártyákba temetett tekintettel ücsörögnek az árkádok alatt.

Tüntetőleg átsétálok az üvegkalitkához, ahol épp két őr lép ki, kezükben nagy fehér dobozokkal, azokban kövér fánkok sorakoznak. Délutáni desszert. Megkínálnak, elfogadok egy rózsaszínt, és pár harapás mennyország után feltűnik, hogy Pratt a nyomomban liheg, a saját fánkját majszolva. Átfut az agyamon, hogy amellett, hogy a fickó valóban idegesítő tényező, most első alkalommal valószínűleg akadályoz is. A darukar ismét az udvar felé fordul, elszáguld fölötte, majd megpihen a délpozícióban.

– Öcsém, még lehet valóra válik az álmod – mondja Pratt és rám kacsint.

Nincs időm lefuttatni a megnyilvánulását agyam érzékeny szoftverein, betömöm az utolsó falat fánkot és már száguld is a darukar az udvar fölé. Ezúttal azonban megállapodik az üvegkalitka fölött, és ijesztő gyorsasággal leereszkedik a markoló.

Bevetem magam az üvegbokszba, Pratt utánam, pedig tudom jól, hogy ebből még baj lehet. A cé tervben nincs kolonc. Minden pillanatok alatt történik: a markoló beleváj a kalitka tetejébe, beroppantja az üveget, majd a rozsdás keretbe kapaszkodva emelni kezdi. A régi csavarok pattogva adják meg magukat, és máris lógunk a levegőben: a kalitka, Pratt meg én. Az udvarban maradtak kiabálnak, fegyveres őrök rohannak felénk, de mi már régen a fal fölött járunk, amikor elérik a boksz helyét. Rabtársaink fánk mellett nézik a mozit, néhányan integetnek.

Dekorált rendőrtisztek lepik el a galériákat, lövöldözni kezdenek.

– ’csába – mondja Pratt.

Ránézek, és mintha nem is a cellatársamat látnám: szeme kinyílt, csillog, arca élénk.

– Kapaszkodj, Collins, mindjárt leérünk, és vége a kiszabadítási akciónak – mondja, öcsémezés nélkül, a hívónevemet használva.

Elborul kicsit az agyam.

– Kiszabadítási akció? – kiáltom, miközben vadul kapaszkodom a kalitka egyik rácsába – Miről beszélsz?! Mi a halált csinálsz itt?

– Martens vagyok – vigyorog és újra kacsint.

Nincs időm megölni a pasast. Még. Sőt, agyvérzésre sem érek rá, pedig kiérdemeltem. A ketrec földet ér, és csak egy jól irányzott, időben kivitelezett ugrás választ el attól, hogy a kalitkába csapódó markolókar pépesítsen. Kigurulok a szerencsétlenül járt bokszból, be az első munkagép alá, Pratt – vagy kicsoda – szó nélkül követ. Körülöttünk lövöldözés, kiabálás hallatszik. Szétnézek, már-már aggódva a filmesekért, azonban egy lelket sem látok sehol. Bárkik legyenek is, villámgyorsan váltak köddé.

Nekem azonban el kell jutni a terület mögötti hosszú út végén a régi vasútállomásra. Akaratom ellenére kapcsol be a robotpilóta: kézjelekkel kommunikálva magyarázom el Prattnek-vagykinek, hogy merre megyünk és hogy kövessen árnyékként. Mivel stukker híján esélyünk sem lenne az eszeveszetten lövöldöző Ef-katonák ellen, így az egyetlen bevethető fegyvert tudom használatba helyezni ellenük: hogy én bizony lefutom őket százon.

Munkagéptől munkagépig surranunk Prattel – márpedig Pratt lesz, amíg ki nem derítem, hogy igazából kicsoda és mi a penészt keres itt, majd a telek végében kezdődő hosszú betoncsík előtt megpihenünk egy dömper mellett. A cé terv egyetlen buktatója ez a hosszú, egyenes, nyílt út lehet. Az egyik oldalán logisztikai park pöffeszkedik, a másik oldala – meglepetés! – homok. Tehát úgy kellene a kamiondokkoló kapuk fedésében elszaladni háromszáz métert a vasútállomásig, hogy közben nem lövetjük le magunkat. Ami akkor működik, ha a logisztikai parkban nem észlelik jelenlétünket, vagy ha igen, akkor is már túl későn riasztják a rendőröket.

A logisztikai park egyébként most kihalt; napközben nincs nagy sürgés-forgás, főleg nem ezer fokban odakint. A teherautók már rég elindultak, a visszafelé tartók még nem értek ide. A kiszolgáló népség a hűvös raktárokban pihenget, délutáni sziesztázik. Minden egyes dokkoló kapu mellett egy vasajtó rozsdállik, mindez egy-egy kisebb raktárhoz tartozik, amik katonás rendben sorakoznak, egy-egy kis keskeny sikátort hagyva egymás közt. A raktárok közötti átjárhatóságról az épületek legfelső

szintjeit összekötő üvegfolyosó gondoskodik.

Lövések durrannak nem messze tőlünk, amit igazából nem értek, de Efben egy ideje nem is próbálok megérteni semmit. Jelbeszéddel érthetővé teszem Prattnek, hogy a következő állomás az első dokkolókapu. Kavicsok csikordulnak gumitalpú tornacipőink alatt, de észrevétlenül jutunk el az első kapuig. Aztán a másodikig, a harmadikig, és így tovább. Csurog rólam a víz, inkább az adrenalin, mint a hőség miatt. Vagyis tudja a fene. Pratt árnyékként követ, azonban az utolsó kapu előtt váratlanul előre nyúl hihetetlenül hosszúnak tűnő karjával és beránt a két épület közti sikátorba: ezzel elkerülvén, hogy az elhaladó kövér kamionsofőrbe belefussak.

Barátilag hátba vereget, ahogy lesöpröm a kezét magamról. Még mindig nem hagyom, hogy agylobot kapjak, amiért küldtek valakit a nyakamra. A kamionsofőr elhalad, hangosan böfög, nem egyet, nem kettőt. Gyerekkorában biztos elböfögte az ábécét. Mára csak a magánhangzók maradtak, de abból is van legalább öt, még ebben az undok nyelvben is, amit az efiek beszélnek. Pratt hangtalanul röhög mögöttem.

Büfiző barátunk besétál egy félig nyitott vasajtón a következő dokkolókapu mellett, és kegyetlenül bevágja azt. A hideg ráz az ajtó nyikorgásától. Surranunk újra, utolsó kapu, csekk. Már csak a maradék száz méter fedezék nélküli rohanás van hátra.

– Te hány métert futsz százon? – leheli Pratt a nyakamba, hozzá hangtalanul vihog saját, őrületes viccén.

Én forgatom a szemem. Majd mindent egy lapra feltéve, újabb kézjelekkel elmagyarázom sületlen koloncomnak a végjátékot, aki még mindig vihogva bólint. Kommandós jelleggel, én előre nézve, ő háttal a menetiránynak kezdünk el futni, hogy mindenfelé lássunk. Húsz méterenként forgunk, hogy a végére mindenképpen begolyózzunk, mint a ringlispíl után.

Valahol félúton hallom először a semmiből előkerülő katonák kiabálását, nem messze tőlünk pedig koppan az első lövés, majd megannyi másik. Fejet vállak közé húzva váltunk át turbóra, oldalazva futva, mert már nagyon közel a cél, és pont nem most kéne megmurdálnunk. Pedig a katonák nagyon elszántak, futnak utánunk, ahogy a lábuk bírja, meg a sörhasuk. A menetszél nem viszi le kis barettjüket a fejükről. Szerencsénkre célozni sem tudnak túl jól, ezért hatalmas porfelhőt magunk után kavarva ugrunk nagyot a pályaudvar előtt fekvő ezeréves vasúti sínek fölött, és landol-bukfenc-gurul-felugrik koreográfia után vetjük be magunkat az épület egyik oldalsó ajtaján.

Régen csodaszép épület volt a vasútállomás. Hatalmas, fenséges, színes, lenyűgöző. A homlokzata majdnem tiszta üveg: mozaiküveg, ami egy hatalmas, kerek órát formáz. Mögötte luxuslakás volt hajdanán: jómódú átutazók, üzletemberek szálltak meg itt. Az óra mutatói egy évtizede fél kettőt mutatnak, mintha emlékeztetni akarna saját halálos ítéletére. A falak mállanak, az épület belsejében a négy sínpár közül kettőn áll egy-egy elhagyott régi vonat. Egy időben csövesek lepték el, majd miután szétszedtek mindent, elvittek, eladtak, már csak a vonat csontváza árválik: egyedül a hámló egyes szám jelzi a valaha volt első osztályt a vonat elejében. Az intarziás asztalokat kitépdesték, az ülések minden bizonnyal valamelyik gettóban szolgálják tovább a hozzájuk nem méltó tulajdonosukat.

Pratt is megbámulja egy pillanatra a színhelyet. Tátott szájjal néz fel a poros homlokzatra, és követi a mozaiküvegeken beszűrődő megannyi színű fénysugarat. Csodaszép, varázslatos hangulat lepi a régvolt pályaudvart. Aztán a vonatokra néz, elsurrantában megsimogatja az egyik hideg vastestet, és mintha motyogna is valamit mellé. Én meg úgy teszek, mintha mindezt nem láttam volna.

Nem számítottam az érzelmi megpróbáltatásra, főleg nem a vasútállomáson. A régvolt szépség szemmel látható pusztulása mindig a szívembe markol, nosztalgiába taszít. De sok időnk nincs bámészkodni, mert a lövések és a lábdobogás egyre közelednek. Mielőtt az első Ef-katona betenné a bakancsát az épületbe, elkalauzolom Prattet a régi kasszákhoz, a szomszéd, ugyancsak hatalmas terembe, ahol a falon még mindig megvan a régi festés: lóvonatot, krinolinszoknyás hölgyeket, korabeli vasúti egyenruhás, pödört bajuszú férfiakat ábrázol.

De ezúttal is megkeményítem vajszívemet, és elrángatom Prattet a szájtátástól. Ellopakodunk a kasszák előtt – kis kabinok, előttük rézkorlát futott valaha, amíg el nem vitték a vastelepre, ahol jó pénzt adnak az ilyenért, balra az utolsó kabin utáni folyosóra, majd a rövid folyosó végén egy raktárrészhez. Ha lehet hinni a legendáknak, a raktárrészt a vasúti szállítmányozás fellendítése érdekében alakították ki. A picike, raktárnak nevezett építmény – még mindig a pályaudvar főépületén belül – egy nagyobb, külső csarnokhoz kapcsolódott, ide futott be két sínpár, a tehervonatok itt le tudták tenni a rakományt, amik, ha nem sikerült mind további szállítóeszközre felpakolni, itt várakozhattak további sorsukra.

Förtelmes nyelven ordibálnak odakint a katonák, lövöldöznek vaktában, és egyesével szaladgálnak fel-alá a két kibelezett vonatban, gumibottal ütlegelik a vasszerkezetet. Látni nem látom, de elég hallani. A raktárcellákat számolva ellépdelünk a negyedikig, ahol is intek Prattnek, hogy bizony csukja be maga után a tömör faajtót – ezt az én hazámban már rég elvitték volna tüzelőnek, de Efben erre nincs szükség, az időjárás gondoskodik róla.

– Öcsém, ez aztán az ötlet! – kurjant Pratt, amolyan Prattesen – Zárkózzunk be és várjuk a kivégzést!

– Kuss – mordulok rá – És nem vagyok az öcséd – jegyzem meg, anyám prűdségére gondolva, majd apám igényeire emlékezve hozzáteszem – Vagyis nagyon remélem.

A Pratt néven futó Martens hangtalanul felnevet, hátba vág. Újra nem a lusta szemhéjú, unott Pratt, hanem a pasas, aki az üvegkalitka óta reagál a kommandós kézjelekre, aki megmentett a lebüfögéstől. Mindemellett kedvem lenne megfojtani.

A pici szoba hátsó falának vetem a vállam és nekifeszülök, Pratt gondolkodás nélkül csatlakozik. Némi izommunka, nyögdécselés, halántékon kidagadó ér és sikerül embernyi rést nyitni az átjárón. Pratt füttyent halkan, majd utánam szuszakolja magát a résen keresztül. A másik oldalról hasonló erő kifejtésével visszatuszkoljuk az ajtót a helyére.

Egy izmosváll-szélességű, szervízfolyosónak tűnő átjárón találjuk magunkat, a plafon az épület messzi teteje, egészen addig cikáznak mindenféle vasgerendák, madzagok. A folyosó végén a tető alatt újabb kalitka vár ránk, ezúttal egy biztonságos, beton építmény. Majommódra kapaszkodunk fel és szaladunk végig a gerendákon, míg el nem érjük a kalitka alját. Ott emlékezetből tapogatom ki és találom meg a csapóajtót, ami puha puffanással ér földet, amint belököm.

A helyiség egy egyszobás apartman, fürdővel, teakonyhával. Egyik ablaka a szervízfolyosóra néz, a másik a pályaudvar mögé, ezért csak mérsékelt fény szűrődik be. Vastag szőnyeg borítja a betonpadlót, kihúzható kanapé ácsorog az egyik sarokban, a másikban egy ruhásszekrény, mellette komód, a harmadikban a kis konyha. A negyedikben lett kialakítva az apró zuhanyzó. Pratt ismét füttyent, mikor felér és becsukja maga mögött a csapóajtót. Körbenéz, lehuppan a kanapéra, porfelhő lebben a magasba körülötte. A komódhoz sétálok, a fiókban útleveleket, készpénzt több valutában és egy pisztolyt találok. Utóbbit kihúzom a fiókból és váratlanul Prattre szegezem.

– Dugistuki? – kérdezi, vigyorogva, élénken, mint aki élvezi, hogy mindjárt lelövöm – Az mindig jól

jön. Mit szeretnél tudni? Elvileg magáznom kéne téged, de ha már úgyis együtt élünk egy hónapja, remélem nem bánod, hogy testvérileg szólítalak meg.

Még mindig nem hagyom elborulni az agyam.

– Mesélj, ki küldött és miért – közben leengedem a stukkert és megnézem, egyáltalán meg van-e töltve. És igen.

Pratt hátradől a kanapén, vállára hullik egy horgolt, kör alakú, tenyérnyi terítő. Megállok előtte összefont karokkal.

– Martens ügynök vagyok és én voltam a te dé terved – mondja, majd két ujja közé csippenti a csipketerítőt – Ez meg itt horgolás?! Mikor a vezetőség látta, hogy az első három koncepció elbukott, elküldtek engem, hogy a negyedik biztosan működjön.

– Nem is bukott el mind a három! – fortyanok fel – Ez éppen a cé amit látsz. A harmadik! És ha jól sejtem, épp működik.

– Igen, észrevettem, és valószínűleg majd a vezetőség meglepődik, amikor a helikopter nem talál meg minket a csatlakozási ponton. De annyira mégsem lepődnének meg, mint itt ezen a csipketerítőn.

– Helikopter – ismétlem, és közben azon jár az agyam, hogy tényleg ekkora kóklernek néznek-e a feletteseim, hogy egy másik kóklerre bíztak?

– Ja – von vállat Pratt – Rangban felettem állsz, ha jól számolom, kettővel. Neked nem szóltak a helikopterről? Na, mindegy is. Mivel az a terv is csődbe ment, és azt hiszik, hogy a cé is, most ki kell találnunk, mi lesz a következő lépés. Remélem, nem állunk neki horgolni.

– A következő lépés? – ismétlem megint, papagájosan – Mi lenne, ha mondjuk leszakadnál rólam. Már, ha tényleg az vagy, akinek mondod magad. Meg akkor is, ha nem. Felőlem horgolhatsz is.

– Jaj, a lényeget kihagytam! – csapja magát homlokon Pratt a csipkeronggyal – Azt nem lehet. A társaddá neveztek ki. Szóval neked is horgolnod kell, ha nekem is.

Most jött el a pont amikor igenis agyvérzést kapok.

– A társammá! – kiabálok rá és Pratt megszeppen – És ki nevezett ki? Honnan a jó égből kerültél te elő? És honnan tudom, hogy nem hazudsz, hogy nem fogsz a következő reggelikor hátba szúrni a sajtkéssel?!

Pratt szeme felragyog, amitől újabb sztrókot hordok ki lábon.

– Ezek szerint már tervezed velem a közös jövőt? – rikkantja, és előrehajol, ami arra késztet, hogy ismét felkapjam a stukkert és az orrára célozzak – Ejnye. De még ha csak egy reggeliben gondolkodsz is, az is valami. Sokszor egy randin nem jutok el idáig.

Lehajítom a fegyvert a komód tetejére, végigtúrok a hajamon. Erről eszembe jut, hogy igencsak fürödnöm kéne. Nem mintha a börtönben nem lett volna lehetőség, mert volt, és éltem is vele. Azonban ez a sok mai adrenalin és a rengeteg homok nem maradhat a pórusaimban.

– Mellesleg, ha nem hiszel nekem, talán túrjál mélyebbre abban a szépséges régi komódban és gondolom, találsz pár útlevelet az én fényképemmel is – löki oda Pratt, újra hátradőlve, Pratt módra,

arcát a horgolás alá temetve.

És a fickó nem hazudik. Egy másik dobozban megtalálom a fényképével ellátott néhány útlevelet, különböző nevekkel és nációkkal. Mint az enyéim. Különös.

Így viszont, akár végig is vihetem a cé tervet: egy éjszakát eltöltünk itt, amíg az efi katonák elhiszik, hogy köddé váltunk, aztán vonatra szállunk és egy kiválasztott országot veszünk célba: hogy ténylegesen köddé váljunk.

Végül mégiscsak bevágom a komódfiókot, és otthagyom Prattet a kanapén. Hozzávágom a csőre töltött stukkert és szó nélkül a zuhanyzóba vonulok. A hideg-forró víz váltakozása elmét tisztít, párszor lepörgetem az elmúlt eseményeket az agyamban.

Természetes, hogy az efiek régen tudták, hogy nem szimpla autótolvaj vagyok, aki egy csaj kedvéért megfújt egy sokmilliós Lamborghinit. Szerintem evidens, hogy nem vagyok csótányautó-buzi, de valami kellett hozzá, hogy bejussak a börtönbe. Bejutottam, és valahol, időközben, valakinek sikerült kiszivárogtatnia, hogy ki is lehetek. Mert egy sima kis enyveskezűt nem keresnek Kalasnyikovval és nem lőnek ki ezer tárat a levegőbe, találat reményében. Hagytak volna futni.

Megfordult a fejemben, hogy Pratt után szaladtak, de a derekamban futkosó hideg csiklandósság nem ezt mondja. Kérdés, hogy ki dobta fel a személyazonosságomat. És vajon melyiket is? Pratt ismét gyanús lehet, mert annak ellenére, hogy kollégának tűnik, és eddig perfektül követte minden utasításomat, még az is lehet, hogy áruló. De előfordulhat, hogy tényleg csak szerencsétlen, és esze ágában sem volt eltéríteni a helikoptertől, csak követte az utasításaimat.

Végül, már-már fizikai fájdalmat okozva magamnak megválok vállig érő szőke tincseimtől, és rövid, egyszerű frizurára váltok és meg is borotválkozom, mint az útlevelekben a fényképen van. Pedig egészen megkedveltem magam hosszú hajjal, ami egy bizonyos sármot kölcsönzött nekem, borostás képemmel együtt. Világos szemem jobban kitűnt, szögletes állkapcsomra szőrösen jobban buktak a csajok.

Tiszta törölközőt, papucsot találok a fürdőszoba-szekrényben. A nappaliban bánatomra megtalálom Prattet, a kanapén heverészve, szemei lecsukva, karjai mellkasán összefonva. A stukker a kanapé háttámláján pihen. Fél szemmel felnéz, ahogy kicsattogok, majd reflexből kapja el a hozzávágott törölközőt. Vidáman felpattan és a fürdőbe vonul. Kihallom a fütyörészését.

Újra a komódba túrok, ezúttal hawaii-mintás inget, tiszta alsóneműt és vászonnadrágot húzok elő és felöltözöm. Majd szépen előszedem a dobozt az útlevelekkel, valutákkal, és a kanapéra rogyok.

Szívem szerint Kaszinóországba mennék, ott minden bizonnyal elvegyülnénk a sok csirkefogó közt, ott nem nézik, honnan jössz, csak azt, hogy mennyire vaskos a bukszád. Kiadatás nincs, és a többi ország igazságszolgáltató szerveinek is rendre beletörik a foga, amint beteszik a lábukat. Nem mellesleg: tengerpart, hegyek, mindig tavasz-nyár, és van isteni jó fánk és fagyi.

Végiglapozok az útlevelek között. Avery Collins, Colin Averton, Arnaud Avery, Claudius Clavery. Ez mind én lennék, egyik sem a saját igazi nevem, de ebben a szakmában senki sem használja. Az első két állampolgárság és név tetszik, szemüveges képpel, rövid hajjal ábrázolnak. Pratt is kapott szemüveges képet, ő négyféle alternatívából választhat majd: Pratt Martens, Melvin Averton, Frederic Pret, Marten Prey. Összehasonlítom az útleveleinket, és már összeállni készül az agyamban a legkézenfekvőbb, leghülyébb ötlet, amit ezekből a hozzávalókból főzni lehet.

Pratt Martens a zuhanyzás végeztével kiszolgálja magát a ruhásszekrényből: keki rövidnadrágot, fehér teniszpólót választ. Utóbbi egy számmal kisebb, mint ő, ezért a mai napság olyan népszerű

egysejtű izompólós-gyúrós gyökérnek néz ki. Már csak pár óra szolárium, néhány csík gyanta hiányzik, és beleolvadhatna a tömegbe. Miután piperkőc módon eligazgatta a póló gallérját – szépen lehajtva, hogy ne tévesszék össze a konditermek alfahímjével, megáll fölöttem a kanapé mellett és a kezemben tartott két útlevélre les.

– Öcsém! Hát mondom én, hogy öcsém! – rikkantja őszintének tűnő izgatottsággal és örömmel.

Tátott szájjal lesnék, ha nem idegesítene a pasas: neki tényleg karácsony van? Amennyire Pratt, vagyis mostantól Melvin Averton el van ragadtatva az öltettől, hogy mégis az öccse leszek – vagyis inkább ő az enyém, én annyira nem. Mivel azzal a szerencsétlen tulajdonsággal rendelkezem, hogy mindenből megpróbálom a legjobbat kihozni, hát viszem magammal Prattet is. Melvint, na.

Röviden leírom a tervet Melvinnek: egy-egy sporttáskát telepakolunk szép ízléses tengerparti ruházattal, közé spájzoljuk a valutát, kétfélét, biztos, ami biztos, és másnap reggel, amint kitör a munkába menési láz – mert itt az is van, csatlakozunk a bűzös és hatalmas tömeghez, eljátszva a dolgos derék állampolgárt. Az új vasútállomáson felszállunk az egyetlen vonatra, ami kivisz minket ebből az országból, és a végállomáson átszállunk egy másikra, ami immáron eldöcög velünk a Kaszinóállamba. Ott testvérként bérlünk lakást vagy bungalót, és nyitunk egy fánksütödét a tengerparton. Majd amint biztonságosnak érezzük a továbblépést, mindenki oda dobbant, ahová szíve húzza: lehetőleg minél messzebbre egymástól.

PrattMelvin Averton ujjong. Éhes. De azért örül is a szép jövőnek. De azért mégiscsak éhes. Mint egy tamagocsi. A teakonyhában konzerveket, tésztákat talál, vacsorarittyentéshez lát. Ököllel és késsel próbálja meg kinyitni a konzervet, amit kisvártatva megfordít és rácsodálkozik a doboz tetején a nyitófülre.

– Tehát Pratt figurája nem volt színjáték – jegyzem meg, ahogy a kis fülkében tevékenykedik. Csak félig fért be, egyik széles válla és egyik lába kilóg a nappaliba.

– Ah, ne tévesszen meg, még csak próbálok újra régi önmagam lenni – legyint egyik kezével, ami lehet akár paradicsomszószos, akár véres is, majd kidugja a fejét – Amúgy bocsánatot kell kérnem a figuráért. Iszonyú sok baromságot hordott össze. Nem egyszerű eset, de jószívű.

– Te most a saját magad által kitalált és alakított Prattről beszélsz – mutatok rá.

– Ja – vonja meg a konyhából kilógó vállát – Ez is egy karakter, és ha jól akarom játszani, akkor bele kell magam élni. És nem könnyű kijönni belőle.

Legyintek. Inkább ruhákat és készpénzt tömök egy nagy hátizsákba. A ronda szürke rabruhát egy szemeteszsákba gyűröm, amit majd kifelé menet elhajítunk valahol, ahol nem kelt feltűnést. Megtalálom a dioptria nélküli műanyag keretes szemüveget, kikészítem a komód tetejére az útlevél mellé. Holnap reggeltől Colin Averton leszek, megint. Legutóbb egész sokáig, tulajdonképpen mostanáig Avery Collins néven futottam, Colin Averton talán csak az első munkámnál, pár hónapot. Azóta kitöröltek minden adatot a fickóról, és újra használhatom ezt az alteregót. Collins papírjai azonban a börtön igazgatóságán csücsülnek, ha még nem került át a nemzetbiztonsághoz, a hírszerzéshez, názához, akárhova. Idővel majd ez az alteregó is elsikkad és a feletteseim újra megsemmisíthetnek minden erről szóló adatot.

Melvin egész jó kis vacsorát alkotott a zsebkendőnyi konyhában. Tészta, konzervsonka, konzervparadicsom, konzervoliva, konzervgomba. De végre valami, amit a civilizált világban minden sarkon kaphatsz. Efben persze nem. Itt tiltja a kultúra az utcán evést, emellett semmi gyors, semmi könnyed és semmi nassolnivaló nincs. A salátát még hírből sem ismerik. Valószínűleg a könnyű kaja

hiánya okozza, hogy az emberek hatalmas százaléka elhízott itt. Legalább is, ránézésre.

Evés közben, kanapén kuporogva kiötöljük, hogy kik vagyunk, honnan jöttünk és mit csináltunk eddig. Melvin igazi meseszövő, olyan csavart-fodros történetet talál ki a szüleinkről és magunkról is, ami már azért hihető mert annyira hihetetlen.

– Legyünk ikrek – teszi hozzá, mikor az üres tányérja mellől hátradől a kanapén.

Órákkal ezelőtt benyögtem volna, hogy jó, majd letolom a gatyám és a fejed mellé teszem a pucér hátsóm, hogy mindenképp ikreknek nézzenek, de most valahogy nem visz rá a lélek. Buzgó, találékony újonc, követi az utasításokat, nem kérdez és közepesen jót főzött, ezért vajszívem megkegyelmez neki. Kaján énem azért kifacsar belőlem egy ocsmány torokhangú kuncogást.

– Az ikrekkel az a jó, hogy elég egy sztori – folytatja – Tudod, együtt nőttünk fel, egyfelé jártunk suliba, ugyanazokkal a csajokkal futottunk, érted.

Kiráz a hideg.

– Csajokon osztozásról lemondok, mind a múltban, mind az összes többi igeidőben – jegyzem meg – Még feltételes módban sem. Ráadásul az útleveled alapján te két évvel később születtél, mint én.

– Reméltem, hogy ezt mondod – sóhajt Melvin – Sosem szerettem tudni, kik rehabilitálják az általam elhasznált luvnyákat.

Újra elborul az agyam, de most hideg viszolygással. Rámeredek Prattre – mert ez most Pratt, megint, és mielőtt bármit szólnék, kiolvassa a szememből, hogy mindjárt meg fogom ütni. Nagy erővel, sok fogat kilökdösve.

– Oké – teszi fel a kezeit – Bocs tesó. Szerintem is illetlen vicc volt. Leszokok a prattségről mire Kaszinóállamba érünk, ígérem.

Szó nélkül a ruhásszekrény felé intek a fejemmel, és Melvin érti is rögtön. Felpattan a kanapéról és válogatni kezd a teniszpólók, hawaii mintás ingek és rövidnadrágok között. Eközben megpróbálom a kanapét atomjaira szedni, hálózsák után kutatva. Nem, mintha olyan hideg lenne itt éjjel, hanem mert kényelmesebb azon aludni itt a földön vagy a vonaton is. Kisvártatva rájövök, hogy működik az ágyneműtartó a kanapéban és kikapom belőle a két narancssárga hálózsákot; ultra könnyűek, kis helyen elférnek és kényelmesek.

Már rég leterítettem az enyémet a puha szőnyegre és elfészkeltem magam rajta, amikor Melvin befejezi a válogatást. Piperkőcségben túltesz rajtam rendesen. Pedig én is adok az öltözködésre és a környezetemre, de akkor is. Birtokba veszi a kanapét, ahonnan karjai-lábai lelógnak. Hét perc után dönt ő is a szőnyeg mellett. Jó messzire tőlem megágyaz magának, tehát csak a lábfejünk ér össze. Nem tart sokáig, mire elalszunk mindketten, pedig még nagyon nincs este.

Másnap reggel a robotpilóta ébreszt, tisztálkodás és a helyszín biztonságossá tétele után kisurranunk a reggeli forgatagba: a logisztikai park dolgozói jönnek-mennek, műszakváltás, kamionok gurulnak be és ki. Senkinek sem tűnik fel, mikor felszállunk egy, az éjszakai munkásokat a központba szállító buszra mi is. Szemüveg, galléros póló, hosszú vászonnadrág, akár helyi üzletember is lehetnék. Melvin nem izgatta magát, virágos bermudát túrt elő, hozzá csíkos inget vett. A busz a városközpontban tesz le minket, onnan két utcányit sétálunk az új állomásig, ahol Melvin jegyet vesz, mivel beszéli az efi nyelvet. A vonaton a kalauz nem kérdez semmit, nem foglalkozik velünk. Pár óra alatt elérjük az országhatárt, ahol a szomszéd ország katonái tartanak ellenőrzést. Minden papírunkat rendben találják, mosolyogva üdvözölnek hazájukban.

Mielőtt másik vonatra szállunk, ételt, vizet és eldobható mobiltelefonokat veszünk magunkhoz. Aztán nemsokára ismét egy vonat kabinjában ülünk ketten a kamu öcsémmel, és robogunk a cél felé. Másnap reggel érkezünk meg. A napsütés, a tenger illata, a sirályok rikoltozása mosolyra késztet, mikor leszállunk a vonatról. Az utcák tömve pékségekkel, kávézókkal, bisztrókkal, turistákkal. Máris nem bánom, hogy az első két terv meg a negyedik is csődöt mondott. Szükségem volt szabadságra eddig is, hát most itt van.

Melvin füttyög a bikinis lányok után, és csak akkor indulunk el az ingatlaniroda felé, mikor már negyedjére forgatom a szemem. Egy fánk itt, egy kifli ott. Belvárosi dupla saroklakás, erkéllyel, boltíves ablakokkal, húsz méterre a tengertől. A lakás alatt sétányra nyíló, picike, kirakatos üzlethelység, a fánksütödém. És akkor ezennel nyaralás indul!

Évekkel később

♣

A fotelben ül és a telefont nézegeti. Hát most felhívja azt a számot, vagy ne? Vérciki. Ha felhívja azért, ha nem hívja, azért. Végül is, ebben a városban senkit nem ismer. Senki nem sütheti rá, hogy ilyen számokat hívogat. Meg azt sem, hogy egy gyáva alak. Különben is. Felnőtt férfiember, azt hívogat, akit akar. Akár azt is, akit nem akar.